HABER BÜLTENİ Sçm

Kadir Has Üniversitesi 1997

Spor Çalışmaları Merkezi

/KhasSCM @KhasSCM Haz - Tem 2014, Sayı 8

Editörün Köşesi

Bir akademik yılın daha sonuna geldik. Yaz aylarında eğitim kurumlarının eğitim faaliyetlerinin azaldığı ve yeni dönem için hazırlık ve tanıtım faaliyetlerinin arttığı bu dönemde Haziran-Temmuz sayımızla karşınızdayız. 2014-2015 akademik yılı öncesi yayına çıktığımız bu son sayımızda geride bıraktığımız yıl içerisinde düzenlediğimiz faaliyetlerimizin bir özetini, yeni akademik yılın taslak takvimini, çok tartışılan Futbolcu Menajerliği sistemindeki önemli değişikliklerle ilgili yorum yazısını ve her sayıda olduğu gibi yeni çıkan spor kitapları ve konferans duyurularını sizlerle paylaşıyoruz.

Dünya Kupasının son günlerine geldiğimiz bu günlerde futbolcu temsilcileri (menajerler) müthiş bir hareketlilik içerisindeler. Futbol dünyasının en büyük vitrini olan Dünya Kupası'nda oyuncusu parlayan menajerler avuçlarını ovuşturmaya başladılar bile. 2014 Haziran ayı itibarıyla transfer sezonu açıldı ve Dünya Kupası'nın hemen ardından dünyanın dört bir yanındaki takımlar yeni sezon planlamalarına göre oyuncu transferlerine başlayacaklar. Dünya Kupasın'da parlamış futbolcular da bu piyasanın en çok konuşulan isimleri olacaklar.

Ancak FIFA'nın Mart 2014'te duyurduğu yeni oyuncu temsilciliği sistemi de transfer piyasasında bir o kadar yankı yapacak gibi görünüyor. Özellikle son yıllarda savaş halinde olduğu menajerlerin lisanslama sistemini 1 Nisan 2015 itibarıyla yürürlükten kaldıracağını açıklayan FIFA, böylece kayıt dışı menajerlik uygulamalarına da bir son vermek niyetinde. Yeni sistemde sınava tâbi olmadan isteyen herkes kendi federasyonuna başvurarak futbolcu temsilciliği yapmaya hak kazanabilecek. Bu konu ile ilgili detayları ve ilgili yönetmeliklerin değerlendirilmesiyle ilgili yazıyı üçüncü sayfada bulabilirsiniz.

Spor Çalışmaları Merkezi'nin yeni akademik yılında düzenleyeceği sertifika programlarının başvuru, sınav ve kayıt tarihlerinin bulunduğu dördüncü sayfaya da mutlaka göz gezdirmenizi tavsiye ederim. Bu takvimin bir taslak olduğunu unutmayın ancak yeni dönemde programlarımıza başvurmayı düşünüyorsanız, bu tarihler kayıt sürecimizin nasıl işlediği hakkında size faydalı bilgiler verecektir.

Hepinize bol sporlu günler dilerim.

Emir Güney
Spor Çalışmaları Merkezi Müdürü

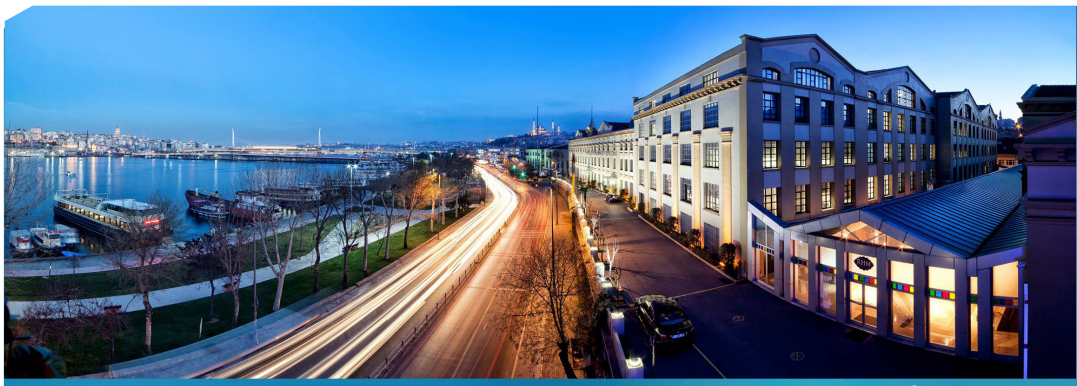

Spor Çalışmaları Merkezi 16 Kasım 2013'te düzenlediği İstanbul 2020 açılış konferansı ile başlattığı 2013/14 dönemi etkinliklerine 10 Mayıs 2014'te düzenlediği Mezunlar Günü ile son verdi. Yeni dönem Kasım 2014'te başlayacak.

Spor Çalışmaları Merkezi'nde 2013/14 Akademik Yılı Sona Erdi

Spor Çalışmaları Merkezi 2013/2014 akademik yılı çalışmalarına 16 Kasım 2013 Cumartesi günü İstanbul 2020 Olimpiyat Oyunları adaylık sürecini yürüten Hasan Arat'ın davetli konuşmacı olarak katıldığı ve spor camiasından akademisyen ve profesyonellerin takip ettiği İstanbul 2020 Konferansı ile başlamıştı. 10 Mayıs 2014 Cumartesi günü ilki düzenlenen Mezunlar Günü ile 2013/14 akademik yıl etkinliklerine de son verilmiş oldu.

Geride bıraktığımız yılda Spor Çalışmaları Merkezi'nin düzenlediği etkinliklere spor camiasının ilgilisi büyüktü. İstanbul 2020 Konferansı ile başlayan konferans serisinde ikinci etkinlik 8-9 Mart 2014 tarihlerinde düzenlenen Futbolda Disiplin Süreçleri ve Karar Mekanizmaları Konferansıydı. Serinin son konferansı ise 5 Nisan 2014 tarihinde düzenlenen Futbolda İyi Yönetişim: Avrupa Birliği ve İngiltere Modelleri Konferansı oldu. Bu üç etkinliği toplamda 500'den fazla katılımcı takip etti. Konferans serilerine 2014/15 akademik yılında da devam edilecek.

Herkese açık ve ücretsiz olarak düzenlenen bu konferansların yanı sıra, bu sene beşincisi düzenlenen Spor Hukuku ve Yönetimi Sertifika Programı'na 45 katılımcı ve yedincisi düzenlenen Spor İletişimi Sertifika Programı'na 60 katılımcı kayıt yaptırdı. Katılımcılar 15 hafta boyunca toplam 120 saatlik eğitim aldılar ve programlarımızdan başarıyla mezun olup spor sektöründe kendilerine yer edindiler. Sertifika programları dahilinde eğitim veren Şenes Erzik, Levent Bıçakcı, Fuat Akdağ ve Attila Gökçe gibi önemli isimlerin yanı sıra toplamda 75 uzman eğitmenimiz bilgi birikimlerini öğrencilerimizle paylaştılar.

Yeni dönemde açılacak sertifika programları ve düzenlenecek etkinliklerden haberdar olabilmek için Spor Çalışmaları Merkezi anasayfasını ve sosyal medya adreslerimizi takip edebilir, merkez anasayfasında bulunan 'Etkinliklerden Haberdar Olun' sayfasını ziyaret ederek bilgilerini bizlerle paylaşarak tüm etkinliklerimizden email yolu ile haberdar olabilirsiniz.

Website:http://scm.khas.edu.tr
Facebook:/groups/KhasSCM
Twitter:@KhasSCM mail:scm@khas.edu.tr

Kitap Tanıtımları

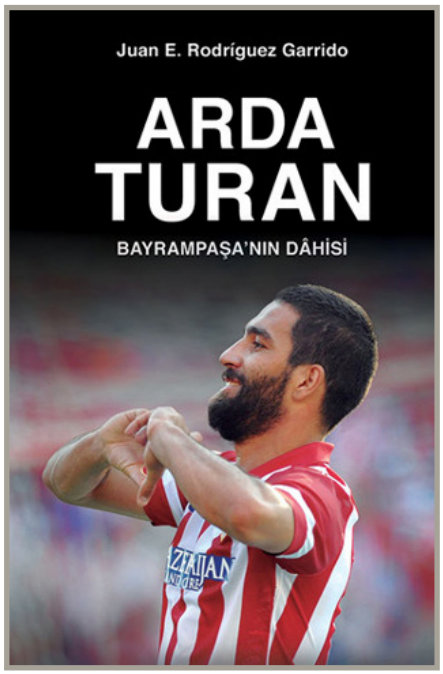

Arda Turan: Bayrampaşa'nın Dâhisi

Yazar: Juan E. Rodriguez Garrido, Haziran 2014

Bayrampaşa'dan Avrupa'nın en büyük arenalarına, İstanbul'un dar sokaklarından zaferlere gitmek...

"Bazı oyuncular vardır gol atarlar, bazıları kurtarışlarıyla anılırlar, bazıları kanatları arşınlarlar, orta alanda oyunun armonisini belirlerler ya da en basit biçimde düzinelerce top çalarak, kimsenin yapamayacağı biçimde, oyunun farklılıklarını yorumlarlar.

Sonra, özel bir tür vardır, sevgiyle dolu olan. Gerçekten ferah olan. Sakallarının altında bir jest saklayan, olabilecek en iyi yolu gösteren. Arda Turan. Ardaturanizmo fenomeninde, Altın Top almanın ya da bir yılda 60 gol atmanın ötesinde bir şeyler yatıyor, insanları mutlu etmenin bir başka yolu... Bir top, bir sakal, bir gülüş. Arda Turan gibi...

Bayrampaşa Dâhisi'nin yaşamöyküsü ona en yakın isimleri buluştururken, onun profesyonellik kariyerinde önemli köşe taşlarını da gözler önüne seriyor.
(Tanıtım Bülteninden)

Hepsi Futbol

Yazar: Burak Tezcan, Mayıs 2014

2014 FIFA Dünya Kupası'na sayılı günler kaldı. Futbol yine spor gündeminin birinci sırasına oturacak. Futbol dolu günler yaklaşırken futbol tarihinin benzersiz öykülerini, istatistiklerini, garip olaylarını, benzersiz çılgınlıklarını ve futbol dünyasının efsane isimlerini bir araya toplayan HEPSİ FUTBOL adlı kitap NTV Yayınları'ndan çıkıyor.

Burak Tezcan; yıllarca derlediği öyküleri, istatistikleri ve bilgileri bir araya getirerek futbolun ilginç rakamlarını ve anekdotlarını yüzlerce maddede bir araya getiriyor ve adeta bir "popüler futbol ansiklopedisi sunuyor. Her sayfasında futbol tarihine bazen tanıklık edecek bazen de olaylara şaşıracaksınız. HEPSİ FUTBOL; tarihi milattan öncesine dayanan dünyanın en popüler sporuna farklı bir açıdan bakmaya çalışıyor. Futbolun sadece taktikler, yıldızlar ve puandan ibaret olmadığını ortaya koyan kitap bir anlamda futbolun hikâyesinin neticeden fazlası olduğunun altını çizerek sahada gizlenen öyküleri ve rakamları ortaya çıkarıyor. (Tanıtım Bülteninden)

Konferans Duyuruları

- **Konferans Adı:** European Football Fans' Congress 2014
  Yer: Bosco Albergati, İtalya
  Tarih: 3-6 Temmuz
  Son Kayıt: 25 Haziran 2014
  Website: http://www.fanseurope.org/en/fans-congress.html

- **Konferans Adı:** Fifth International Conference on Sport and Society
  Yer: Rio de Janeiro, Brezilya
  Tarih: 16-17 Temmuz 2014
  Özet Gönderimi: Açık
  Website: http://sportandsociety.com/the-conference

- **Konferans Adı:** EASM 2014 Conference
  Yer: Coventry, İngiltere
  Tarih: 9-12 Eylül 2014
  Özet Gönderimi: -
  Website: www.easm2014.com

- **Konferans Adı:** FREE Conference: Governance
  Yer: Loughborough, İngiltere
  Tarih: 23-25 Ekim 2014
  Özet Gönderimi: -
  Website: http://www.free-project.eu/EVENTS/Pages/governance-2014.aspx

Futbolcu Menajerliği Yerini Aracılık Sistemine Bırakıyor

Emir Güney
Kadir Has Üniversitesi
Spor Çalışmaları Merkezi
scm@khas.edu.tr

Uluslararası Futbol Federasyonları Birliği (FIFA) 1991 yılında futbolcu transferlerinde yetkili olacak kişilere bir lisans çıkartmaya karar verir ve bu kişileri belirli bir sınava tâbi tutarak 'FIFA Oyuncu Menajeri Lisansı' vermeye başlar. O dönemde bu lisans ancak FIFA'nın Zürih'te bulunan merkezinde yapılan sınavla verilmektedir. 2001 yılına gelindiğinde ise FIFA Oyuncu Temsilciliği Talimatı (Players' Agents Regulations)'nı yürürlüğe koyar ve oyuncu temsilcisi (menajer) lisansı verme yetkisini ulusal federasyonlara yönlendirir. Böylece kendi üzerinde baskı unsuru oluşturan ve her sene artan sayıdaki lisans başvurusunun sorumluluğu da yerel otoritelere bırakmış olur. 2010 yılına kadar yalnızca FIFA'nın resmi dilleri olan İngilizce, Almanca, Fransızca ve İspanyolca dillerinde yapılan bu sınav, son dört yıldır her federasyonun bağlı bulunduğu ülkenin resmi dilinde de yapılıyor. Dolayısıyla bu dillerden birini bilmeden dahi sınava girip lisans alan kişilerin sayısı son dört senede ciddi bir artış gösterdi.

Federasyonlara verilen futbolcu temsilcilerini lisanslama yetkisinin (ve görevinin) pratikteki uygulamaları ise geride kalan 13 senede FIFA'yı pek de memnun etmedi. Özellikle son on yılda büyük oranda artan transfer ücretleri futbolcu menajerlerinin küresel transfer piyasasındaki etkisini ciddi boyutlara getirmiş durumda. Kontrolü elinden bırakmak istemeyen ama bu konuda fazla çaresi de olmayan FIFA, en sonunda bu sistemi kontrol altına alamayacağını kabul etti ve Mart 2014'te menajerlik sisteminin yürürlükten kaldırılacağını açıkladı. Yeni sistem ise 1 Nisan 2015 itibarıyla yürülüğe girecek olan Aracılarla Çalışma Talimatı (Regulations on Working with Intermediaries) çerçevesinde oluşturulacak[1].

FIFA'nın uzun yıllardır menajerlerle savaş halinde olmasının birçok farklı nedeni var. Ancak en temel neden FIFA Hukuk Birimi Başkanı Marco Villiger'in 9-10 Kasım 2011 tarihinde düzenlenen Avrupa Birliği Sporcu Menajerleri Konferansı'nda da belirttiği gibi uluslararası transferlerin yalnızca %25-30'unun lisanslı menajerler tarafından gerçekleştirilmesi. Yani kayıt dışı menajerlik uygulamaları[2].

Günümüzde menajerlerin aracı oldukları büyük transferlerden tek seferde milyonlarca dolar kazanç sağlama durumları söz konusu. Bu büyüklükte ücretlerinin telafuz edildiği ve genç futbolcuların kariyerlerinin henüz başında verecekleri kararları direkt olarak etkileyen oyuncu menajerlerinin büyük bir çoğunluğu ise (%70-75'i) lisanslı olarak bu işi yapmıyorlar. Dolayısıyla hiçbir FIFA ve ulusal federasyon regülasyonuna tâbi değiller. Bu da demek oluyor ki kulüpler/futbolcular/federasyonlar ile lisanssız menajerler arasında hukuki bir uyuşmazlık söz konusu olduğunda FIFA ve/veya ulusal federasyonların bu menajerler üzerinde hiçbir sportif ve/veya maddi yaptırımda bulunma güçleri yok. Bu durum da FIFA'nın oyunu ve oyuncuyu koruma politikasının yanı sıra, kendi markası olan futbolu korumak anlamında da çaresiz kaldığını söyleyebiliriz.

FIFA 2001'de oyuncu temsilcisi yönetmeliğini kabul ettiği günden beri menajerlik sistemini istediği noktaya getirememiş durumda. FIFA Oyuncu Temsilciliği Talimatı'nın yürürlükteki son hali olan 2008 versiyonunun 4. Maddesi menajerlik yapacak kişiler arasında lisans alma mecburiyeti bulunmayanları açıkça belirtiyor. Çatışmanın asıl sebebi de bu maddeden ortaya çıkıyor. Madde 4 Fıkra 1'e göre sporcunun ebeveynleri, kardeşleri ve eşi bu lisansa ihtiyaç duymadan menajerlik görevinde bulunabiliyor. Daha doğrusu FIFA bu kişilere otomatik olarak menajerlik yapma yetkisi vermek yerine onları sistemin dışında bırakmış. Aynı maddenin ikinci fıkrasında da ülkesinde yasal olarak yetkisi bulunan avukatlar bu özelliğe tâbi tutulmuş. Üçüncü fıkrada ise FIFA'nın en çok başını ağrıtan içeriğe sahip: "Bu sistemden muaf bırakılmış birinci ve ikinci fıkralarda bahsi geçen kişiler, FIFA'nın yargı yetkisi dahilinde değildirler[3]."

Sonuç olarak FIFA bu kişileri yargı yetkisinin dışında tutarak kendi sistemi içerisinde sınavla kazandığı temsilcilik hakkı bulunan kişilere karşı adaletsiz bir durum ortaya çıkarmış oluyor. Lisanslı menajerler yaptıkları hatalarda veya oluşan uyuşmazlıklarda FIFA ve ulusal federasyonlar tarafından yargılanıp ceza alabilirlerken, Madde 4 kapsamında bulunan kişiler ülkelerindeki ve uluslararası yasaları çiğnemedikleri sürece hiçbir problem yaşamadan diledikleri gibi davranabiliyorlar.

FIFA verdiği savaşı yalnızca yönetmelikleri revize ederek çözemeyeceğini en sonunda kabul etti ve yukarıda da bahsedildiği ve üzerinde yıllardır üzerinde çalışılan Aracılarla Çalışma Talimatı'nı 21 Mart 2014 itibarıyla yayınladı. Ancak bu talimat 1 Nisan 2015'te yürürlüğe girecek.

Bu talimatın yasal olarak oyuncu temsilciliği talimatının yerine geçeceği bir gerçek ancak onun yerini doldurabilecek mi, işte bu konuda ciddi soru işaretleri hala mevcut.

Aracılarla Çalışma Talimatı'nın getirdiği en büyük yenilik sınav sistemini tamamıyla ortadan kaldırmış olması. Artık temsilcilik görevini yerine getirmek isteyen gerçek ve tüzel kişiliğe sahip herkes yalnızca kendi ülkesinin federasyonuna başvurusuna yaparak ismini kayıt altına alacak ve başka bir işlem yapmasına gerek kalmayacak. Aracılığın menajerlikten bir önemli farkı da menajerliği yalnızca gerçek kişiler yapabilirken, aracılık hizmetinin bir tüzel kişilik olarak da verilebiliyor olması. Böylece çok ortaklı 'oligark' aracılık şirketlerinin oluşturulması ve futbol transfer piyasasının bu şirketler tarafından yönetilmesi önünde yasal bir engel de kalmamış oluyor[4].

Aracılık talimatının bir başka önemli farkı ise yürürlükten kalkacak sınav sistemi ve seçim süreci sayesinde artık isteyen herkesin bu piyasaya girebilecek olması. FIFA'nın kendi üzerindeki baskıyı yok etmesi için başvurduğu bu çözüm şimdiden yeni sistemin en büyük eleştiri noktalarından da biri olmuş durumda. Sınav ve seçim sürecine tâbi olmadan temsiliyet hakkı kazanan herkesin, bu hakkı sınavla kazanmış kişilerle aynı spor yönetimi ve hukuku bilgi düzeyinde olmasını beklemek hayalcilik olacaktır. Dolayısıyla, özellikle kariyerinin başında bulunan genç futbolcuların verecekleri transfer kararlarında onları temsil etme yetkisi bulunan kişiler, sporcuların ve nihayetinde futbol dünyasının da geleceğini şekillendirmiş olacaklardır. Bu noktada FIFA'nın aldığı tek önlem aracıların 18 yaşın altında transfer olan futbolculardan komisyon almalarını yeni yönetmelik aracılığıyla engellemiş olması[5].

FIFA'nın bir başka önem verdiği konu da menajerlerin aldıkları ücretlerin sistem dışında kalması ve takip edilemiyor olması. Yeni gelen aracılık yöntemindeyse bu durum yönetmeliğe konan her transfer ve sözleşme imzalama işleminin bağlı olunan federasyona bildirilme zorunluluğu şartı ile değiştirilmiş gibi gözüküyor. Aracılık talimatında aracılar için önerilen komisyon oranı sporcunun brüt transfer gelirinin %3'ü olarak belirlenmiş[6]. Ancak bu oran bir öneriden öteye gitmiyor. Serbest piyasa ekonomisinde bu oranları kontrol etmek hiç kolay değil. Özellikle de futbol gibi rekabetçi bir piyasada rakiplere kaptırılmamak istenen oyuncunun değerinin üzerinde transfer edilmesi örneklerini sıkça görüyoruz. Suni olarak büyüyen bu transfer ücretlerinden en çok kazançlı çıkan taraf da genelde sporcu menajerleri (yeni sistemde aracı kişiler) oluyor.

Sonuç olarak, FIFA 1991 yılında başlattığı oyuncu temsilcisi lisanslama sistemine 2014 yılında son verdi. Ancak menajerlik müessesesi yok olmuş değil. FIFA'ya kayıtlı an itibarıyla 6,381 lisanslı futbolcu temsilcisi mevcut[7]. Aracılık sistemine geçildiğinde bu menajerlerin büyük bir bölümü aracılık sistemi için yerel federasyonlarına başvuruda bulunacaklar ve görevlerine aynı şekilde devam edecekler. Tabii FIFA bu kişilerden oyuncuları temsil ederken yaptıkları her işlemin (transfer, yeni sözleşme imzalama, vb.) finansal d etaylarını ilgili federasyona bildirmesini zorunlu tutacak. Ayrıca her federasyon yıllık olarak toplam menajerlik komisyonu rakamlarını websitesinden veya resmi kanalından açıklamakla yükümlü bulunacak.

Yeni sistem kağıt üzerinde FIFA'nın yıllardır verdiği savaşı sona erdirip transferlerde ödenen komisyonları bir düzene sokacak gibi görünüyor. Ancak 1991'de ilk lisanslar verilmeye başlandığında da o zamanın şartlarında çok başarılı olması beklenen menajerlik sisteminin bugün geldiği nokta ortada. Yeni sistemin işleyişinin ne kadar verimli olacağını ve sorunları çözüp çözmeyeceğini bekleyip göreceğiz.

Referanslar

[1] http://www.fifa.com/aboutfifa/organisation/administration/news/newsid=2301236/
[2] http://ec.europa.eu/sport/library/documents/04-villiger.pdf
[3] FIFA Regulations on Working with Intermediaries (2014),
[4] Ibid.
[5] Ibid.
[6] Ibid.
[7] http://www.fifa.com/aboutfifa/organisation/footballgovernance/playeragents/list.html

Spor Çalışmaları Merkezi 2014/2015 Akademik Yılı Taslak Takvimi

Spor Çalışmaları Merkezi'nin 2014/2015 akademik yılı için taslak olarak hazırladığı takvim aşağıda yer almaktadır. Bu takvim programlarımıza başvurmayı düşünen aday öğrencilerimiz için taslak olarak hazırlanmıştır ve takvimin güncellenmiş son hali 2014 Eylül ayı içerisinde websitemizden ve sosyal medya adreslerimizden yayınlanacaktır

2014/2015 Akademik Yılı – Önemli Tarihler

2014

9 Kasım Pazar: Sertifika Giriş/Burs Sınavları

12 Kasım Çarşamba: Sınavların Açıklanması

26 Kasım Çarşamba: Son Kayıt Tarihi

29-30 Kasım: 1. Ders Haftası

06-07 Aralık: 2. Ders Haftası

13-14 Aralık: 3. Ders Haftası

20-21 Aralık: 4. Ders Haftası

27-28 Aralık: Derslere Ara

2015

03-04 Ocak: 5. Ders Haftası

10-11 Ocak: 6. Ders Haftası

17-18 Ocak: 7. Ders Haftası

24-25 Ocak: Derslere Ara

31-01 Şubat: 8. Ders Haftası

07-08 Şubat: 9. Ders Haftası

14-15 Şubat: 10. Ders Haftası

21-22 Şubat: Derslere Ara

28-01 Mart: 11. Ders Haftası

07-08 Mart: 12. Ders Haftası

14-15 Mart: 13. Ders Haftası

21-22 Mart: Derslere Ara

28-29 Mart: 14. Ders Haftası

04-05 Nisan: 15. Ders Haftası

11/12 Nisan: Mezuniyet Sınavları

3 Mayıs: 2015 SÇM Mezunlar Günü

Konuyla ilgili daha detaylı bilgi ve destek için Spor Çalışmaları Merkezi Müdürü Emir Güney ile iletişime geçebilirsiniz.

Emir Güney Ofis Tel: 0212 533 6532 / 1483
Email: scm@khas.edu.tr

Kadir Has Üniversitesi
Spor Çalışmaları Merkezi Aylık Haber Bülteni

Editör: Emir Güney

Tasarım: Birsen Duyar Akdemir

Merkez Asistanı: Rüveyda Akın

Adres: Kadir Has Üniversitesi, Cibali Kampüsü
Spor Çalışmaları Merkezi, Cibali-Fatih, 34083 İstanbul

Telefon: 0212 533 65 32–1483

Email: scm@khas.edu.tr